

KORESPONDENCIJOS

LAIŠKAS IŠ DETROITO

Gerb. Redaktorium,

Šiame laiške nerašysiu aš Jums savo nuomonės apie tremtinių suvaizdus vaidinimus lietuviškai Detroito visuomenėi. Ką reiškia vieno žmogaus nuomonė! Aš pasistengsiu atpasakoti "Naujienoms" ir Jums VISŲ nuomonę apie tą detroitiečiams atmintinę November 14 d. vakarą. Vox populi—vox Dei. Žmonių balsas—Dievo balsas!

Visų nuomonė vienoda — tai kažkas naujo mūsų kasdienėje apyvokoje; tai kažkas kovinga, ryžtinga. Iš mūsų kasdieniškos aplinkos į scenos šviesas išvilka tai, apie ką nuolatos kalba mūsų susirinkimų kalbėtojai, rašo mūsų spauda. Kas kasdieną kartojama, lyg jau ir atšipo mūsų ausiai. Gi scenoje, iškaišyta humoristinė satyra, akivaizdžiai atsistojo prieš mus ir degina mus savo ryškumu. Ankstyvesniame savo laiške rašiau, kad parodys piuvį per komveikėjo komdūšią; parodys, kaip pirštu dirstels. Ir parodė.—

Mes matėme vargšo Lietuvos ūkininko trobele, kur nakties gludomoje, kaip vilkai įsiveržia kraujotomis žvaigždėmis pasipuošę mūsų tautos pavergėjai, raudonoji milicija, ir seną ūkininką, jo žmoną ir jų dukrą su kelių mėnesių vaikučiu, be rūbų, be maisto, išvaro iš gimtųjų namų ir išgabena į "draugišką" respubliką. Ūkininkui, kaip reikiamos kaltės įrodymui, panaudota jo brolio buvimas Amerikoje ir jo brolio fotografija, kur jis atvaizduotas su savo karu. Ruso sąmonei nesuprantama, kaip gali paprastas darbininkas turėti savo karą! Juk Sovietijoje darbininkas neturi nė to baisyklės, kuriais čia mūsų vaikai žaidžia.

Mes matėme tremtinišką kempę, kur tremtiniams išduotas maisto racijonas savaitei, neužpildo nė mažos dėžutės dugno. Matėm, su kokių džiamsu ir dėkingumu Amerikai, gaunamas kempėje "siuntinėlis iš Amerikos". Matėme, koks nusivylimas apima tremtinį, kada, per raudonųjų veikėjų malonę, tremtiniui teko patirti tuos šmeižtus, kuriais čia "Volgos vilnės" sumulkintieji apipila tremtinius. Galop mes pamatėme ir tuos "Volgos vilnės" tarnus, kurie čia kailiais apsitaisę, pilvelius užsiauginę, svaioja, kad būtų gera ir čia "Rusiją padaryti, kur visi tarybine santvarka blivyna".

Salės nesulaikomas juokas lydėjo tuos momentus, kada Amerikos tautiečiai patrijotai "pafulino" raudonuosius "veikėjus", rimtai pranešdami jiems, kad gautos žinios apie jų išdeportavimą į "tarybinę Lietuvą". Tada viskas raudonojo dūšioje apvirto aukštyn kojomis. "Jezus Marija"—isteriškai klykia raudonoji veikėja. "Kokia nelaimė, išvež iš Merikos!" "O kaip gi su mano nauju dadžiuku, su mano gas-heatingu" apsiblausę, klausia jos vyras — vietos raudonųjų šulėlis. Deja, Amerikoje būti, tai ne tarybinėje Lietuvoje būti, tai ne tarybinėje Amerikoje gyventi. Amerikoje tie komveikėjai gali kovoti dėl savo likimo. Ir komveikėjai nutarė kovoti: jie nutaria "mesti po plyniais visą veiklą" ir maldauti valdžią leisti jiems likti gyventi Amerikoje. Kitaip yra su vargšu Lietuvos ūkininku, kurio pirkion jau ne šposus krėsdami įsiveržia enkavedistai, ir nakties metu, neapsirengusį, išgandintą, apstumdytą, su moterimis ir mažu vaikelium, išrauną iš gimtos paliepės į nežinią. Lietuvos ūkininkas, nestaugia dėl "naujo dadžiuko",

dėl "gas-heatingo jo naujuose namuose", kaip staugia jo išsigimęs bendratautis Amerikoje, sudurnavojęs "Volgos vilnės" smarvės uostymu. Lietuvos ūkininkas iš namų varomas, sunkiai mulenkia savo žilą galvą ir teistaria: "Sudievu Lietuva, atėjo mūsų eilė!" Ir iš žilo ūkininko lūpų mūsų ausis ir širdis pasiekė visos nelaimingos žudomos, tremiamos ir naikiamos mūsų tautos skundas. Visi ten gyvena tik viename laukime, tik viename nuspėjime nežinomos klaikiškos ateities — kada ateis mano eilė!

O gi vaidinimai buvo užbaigti parodžius du radijo pusvalandžius. Vienas buvo pilnas

begėdiškos "Volgos vilnės" dvasios. Per "maik-krafoną" ejo žinios iš "tarybinės tėvynės", kurios tokios panašios į tas žinias, kuriomis dar taip neseniai buvo durninami "Volgos vilnės" garbintojai Detroito. Skambėjo "lietuviškos" dainelės: *Katiška ir Volga, Volga!* Ir galop "tikras" laiškas iš Lietuvos. Aš pasistengsiu sekančiame laiške patiekti "Naujienų" skaitytojams tą "laišką iš tėvynės", kur po jūmoros skraiste slypi šiurpi Lietuvos ūkininko padėtis, todėl dabar pasitenkinu tik tai jo paminėjimu. Ir Lietuvos vaikų pasirodymas su dainomis, šokiais ir deklamacija. Grakštus Lenčiugėlis ir Rūgeliai, rimtas ir mielas Kalvelis, puikūs mūsų lautiniai rūbai. Moterys, lyg puošnios gėlės su tais rūbais! Naujoviškos, drąsios ir skambios dainos! Tai du mlžiniški kontrastai, du priešingi radijo pusvalandžiai.

Ir užsibaigia tie du radijo

pusvalandžiai simboliškai momentais. "Volgos vilnės" pusvalandis užsibaigia "viso pasaulio darbo žmonių tėvo, motytojo, išmintingiausio ir geriausio" atėjimu. "Tėvas ir motytojas" "Volgos vilnės" pakvaišėlius apdalina raudonomis žvaigždėmis už išlikimą man tarnybą". O lietuviškasis pusvalandis pasibaigia simboliškos dainos garsais, viską vainikuojančiu dainos posmu: amžiais bus laisva Lietuva!

Baigiu ir vėl ne savo, kitų nuomone, kitų "vox populi" įvertinimu. "Mes atėjome pažinti, ką jus, tremtiniai, galite. Mes iš jūsų daug laukėm, bet jus pralenkė mūsų laukimai; jus davė daugiau, kaip mes laukėm. Dažniau pasirodykite mūsų scenose!" Reikia paminėti, kad tiek žiūrovų lietuviškas Detroitas dar nebuvo sulaukęs. Salė buvo grūste prigrušta. Nebuvo laisvo sprindžio. Žmonės turėjo sekti sceną nuo garderobo ir įeinamųjų

Fresh Beauty

BEATRICE PEARSON, recently from the Broadway stage, will soon be seen in the Enterprise production, "Force of Evil," an M-G-M release starring John Garfield. Miss Pearson reveals a fresh quality which should be a welcome addition to Hollywood.

laiptų. Nebuvo įmanoma pajudėti, prasigrusti.

Visas patrijotingas lietuviškas Detroitas buvo čia. Gausūs

aplodismentai nutraukė davo scenos veiksmą. O vaidinimą baigus, vaidintojams tiek buvo kratomos sveikinant rankos, kad ir vaidintojai gali pasigirti, kad jie dabar žino, ką ištryvojo Trumanas ir Dewey priešrinkiminėje kampanijoje. Kai jiems teko atsakyti į daugybę rąnkų paspaudimų.

Ką gali padaryti kelių asmenų ryžtas ir darbas! Žmonių scenos naujokų! Žmonių drąsių ir reikalingų vietinei lietuviškai visuomenėi; žmonių, dirbančių idejai; dirbančių mūsų Didžiojo idealo Laisvės aukuro ugniai kurstyti. Aš leidžiu sau paminėti jų vardus, taip kaip ir programoje prašyti: M. Navickaitė, A. Zemaitienė, J. Gliaudys, V. Viškerienė, M. Gliaudienė, V. Alkevičius, V. Raulinaitis, P. Čečkauskas, S. Urbonienė, J. Paškauskas, J. Dunčienė, J. Dunčia, J. Budrys, P. Rukštelė, V. Urbonas, A. Andriusis.

O kas būtų buvę lietuviškoje

visuomenėje, jei ir visi aukštomis kvalifikacijomis ir skambiais titulais besidangstantieji, kurie, su mažomis išimtimis, vis nenoriai skyriasi su savo ideja vis "kas aš", nuoširdžiai jungtūs į bendrą frontą, dėtis prie to bombardavimo, kuriuo sprindis po sprindžio daužomos mūsų priešų pozicijos!

—LP su LB.

PAIESKOJIMAS

Stasė Astrauskaitė iš Pentiškių km., Griškabūdžio valsč. I Ameriką atvažiavo 1935 ar 36 metais. Jos prašo atsiliiepti —

Ona Sulinskienė,
16 Hanau a/m.,
Lamboy str. 84,
D.P. Camp,
U.S. Zone, Germany.

—Maskvos radijas pasakoja, kad amerikiečiai nesudraudžia Japonijos fašistų.

NAUJASIS IBM ELEKTRINIS TAIPRAITERIS

Jeigu IBM...tai yra elektrinis

On Display
at the IBM
Chicago Office,
618 S. Michigan Ave.

Šis vėliausias produktas IBM's ilgų patyrimų, su planuojant ir gaminant visa-elektrinius taipraiterius, turi visus įrodytus pirmesniųjų modelių gerumus, o dar ir daug naujų svarbių pagerinimų. Jis inžinierių suplanuotas ir gražiai pastatytas puikesniam darbui ir išžiūrai.

Patenkinaš visus mašininio rašymo reikalus šiandieniniame biznyje, naujasis IBM Elektrinis Taipraiteris yra gaunamas Standard ir Executive

modeliuose. Visai savaimingas principas dėl įvairių raidžių užimamų vietų Executive modelyje suteikia rašytam puslapiui ypatingą puikios spaudos išvaizdą.

Mūsų atstovai mielai noru parodys naujojo IBM Elektrinio Taipraiterio veikimą jūsų raštinėje, arba International Business Machines Korporacijos raštinėje jūsų apylinkėje.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Raštinės Svarbiuosiuose Miestuose

